

11377

338.1

W-70

1934

815 200492) ՄԵՐՔ.ՃԻՐՔՕ

Բ) ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՅԵՎ, ԲԱԳԿՈՄԻ ՍԵԹՈՂԻՅՈՒՐՈ

ԱՌԱՋԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ № 8

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲՈՂՋ ՅԱՆՅԻ ՀԱՄԱՐ

Թեմա. — «ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՀՆԳՍՑԱԿՈՒՄ»

I. ԴժՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐԸ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ԾՐՋԱՆՈՒՄ

«Գյուղական տնտեսության հիմնական ճյուղերի վերելքը հաղթանու շրջանում շատ անգամով ավելի դանդաղ է անել, քան արդյունաբերության մեջ, բայց անուհանդերձ ավելի արագ, քան անհատական տնտեսության դերակշռության շրջանում...»

Ահներև է, վոր ցիր ու ցան մանր գյուղական տնտեսությունները կոլտնտեսությունների մեջ միացնելու ահագին դժվարությունները, համարյա դատարկ վայրում մեծ քանակությամբ խոշոր հացահատիկային և անասնապահական տնտեսությունների ստեղծելու դժվարին գործը, և ընդհանրապես, գյուղական անհատական տնտեսությունը վերակառուցելու և նոր կոլտնտեսային ուղիների վրա փոխադրելու վերակազմակերպչական շրջանը, վորը շատ ժամանակ ու մեծ ծախսեր է պահանջում, — բոլոր այս գործոններն անխուսափելիորեն նախորոշել են փնջպես գյուղական տնտեսության վերելքի դանդաղ տեմպերը, այնպես էլ անկման համեմատաբար յերկար շրջանն անասունների դրսաքանակի զարգացման մեջ» (ՄՏԱԼԻՆ) :

1. Կոլեկտիվացման բուռն վերելքն առաջին հնգամյակի շրջանում: Սորհրդային գյուղի զարգացման սոցիալիստական ուղու վերջնական հաղթանակը: ԽՍՀՄ-ն «աշխարհում ամենախոշոր գյուղական տնտեսության» յերկիր դարձնելը:

2. Հացահատիկային և տեխնիկական կուլտուրաների ցանքասային տարածությունների աճումը, գյուղական տնտեսության արտադրանքի մեծացումը և տեխնիկական դիվաճության մեծագույն վերելքը:

3. Բերքատուլութան՝ ցանքսային տարածությունների քանակահարան աճումից հետո մնալու պատճառները:

4. Անասնապահության անկումը գյուղական տնտեսության վերակառուցման շրջանում, վորպես գյուղում սրված դասակարգային պայքարի արդյունք: Ընկ. Ստալինը գյուղական տնտեսության այս ճյուղի անկման պատճառները մասին:

II. ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԵԼԲՆ ՈՒ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՅՈՒՄԸ ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՀՆԳԱՄՅԱԿՈՒՄ

Ընկ. Ստալինը թերությունների և ամենամոտակա խնդիրների մասին, գյուղական տնտեսության մեջ:

1. ԽՍՀՄ-ի գյուղական տնտեսության կոլեկտիվացման ավարտումը:

2. Կոլտնտեսությունների և խորհրտնտեսությունների կազմակերպչա - տնտեսական ու քաղաքական ամրապնդումը և «բոլոր կոլտնտեսությունները բողջելիկյան ու կոլտնտեսականներին ու նեվոր դարձնելու» ինդիքը:

3. Գյուղական տնտեսության տեխնիկական վերակառուցման ավարտումը և կոլտնտեսությունները հարյուր տոկոսով մեքենատրակտորային կայաններով ընդգրկելը:

4. Մեր դաշտերի բերքատուլության աճումը, ագրոտեխնիկայի, մեքենայացման արմատացման և ճիշտ ցանքատուլության կիրառման հիման վրա, վորպես գյուղական տնտեսության կենտրոնական խնդիրը յերկրորդ հնգամյակում:

5. Միութայն մեջ գյուղական տնտեսության հիմնական ճյուղերի ճիշտ տեղադրման պրոբլեմը յերկրորդ հնգամյակում:

6. Անասնապահության պրոբլեմի լուծումը յերկրորդ հնգամյակում և կայուն կերի քաղային ստեղծումը:

III ԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԹԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՅԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ ԱՍՖԻՅ ՅԵՎ ԱՍԽՀ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՄՂԱՐԻՋՈՒՄ

1. ԱՍՖԽՀ-ում և ԱՍԽՀ-ում կոլեկտիվացման զբոսությունը և կոլտնտեսությունների, ՄՏԿ-ների ու խորհրտնտեսությունների քանակը առաջին հնգամյակի վերջում: Խորհրտնտեսությունների և ՄՏԿ-ների ենթագոգիմվածությունը:

2. Ընկ. ընկ. Բերիան ու Բագիրովը կոլտնտեսությունների կազմակերպչա - տնտեսական և քաղաքական ամրապնդման ու

կոլտնտեսականների նյութական բարեկեցության աճման մասին:

3. Բամբակային տարածությունների աճումն ԱՍԽՀ-ում և պայքարը բերքատուլության վերելքի համար:

4. Անասնապահության անբավարար զբոսությունը առաջին հնգամյակի շրջանում: Ընկ. Ստալինը՝ մեր յերկրում անասնապահության անկման պատճառների մասին: Անասնապահության բարելավման և զարգացման ուղիները յերկրորդ հնգամյակում:

5. ԱՍՖԽՀ յեւ պ ԱՍԽՀ անասնապահության զբոսությունը: ԱՍՖԽՀ-ում և ԱՍԽՀ-ում անասնապահության զարգացման խընդիրը և նրա լուծման ուղիները:

6. Վոտոգովոլ տարածությունների աճումն առաջին հնգամյակի ընթացքում, նոր իրրիգացիոն սարքավորումների կատուցումը և հին ջրային սխտեմների վերակառուցումը:

7. Ընկ. Բագիրովը 1933 թ. բամբակային կամպանիայի թերությունների մասին: Մի շարք շրջաններում բամբակի պլանի չկատարման պատճառները: Հացահատիկային, տեխնիկական կոլտուրաների ու պրոտուենիտակի թերապնաստումը և նրանց դեմ պայքարելու անհրաժեշտությունը:

8. ԱՍՖԽՀ և ԱՍԽՀ գյուղական տնտեսության խնդիրները յերկրորդ հնգամյակում:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.

1. Ստալին — Ձեկուցում Համկոմկուսի (բ) 17-րդ համագումարում, բաժին 2-րդ, § 2:

2. Մոլոտով — Ձեկուցում Համկոմկուսի (բ) 17-րդ համագումարում, բաժին 1, § 2:

3. Համկոմկուսի (բ) 17-րդ համագումարի բանաձևը ընկ. ընկ. Մոլոտովի և Կուլքիշևիի զեկուցումների առթիվ:

4. Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմի պլենումի (հունիսի 29-ից հուլիսի մեկը) բանաձևը հացի և մսի հանձնման պլանի կատարման մասին: Անասնապահության բարելավման և զարգացման մասին:

5. ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՆՅՈՒԹԵՐ

ա) Բերիա — Ձեկուցում Անդրկովկասի կուսկազմակերպչությունների 7-րդ համագումարում, բաժին՝ «Գյուղական տնտեսությունը»:

բ) Բագիրով — Ձեկուցում Արկոմկուսի (բ) 12-րդ համագումարում, բաժին՝ «Գյուղական տնտեսությունը»:

գ) Համկոմկուսի (բ) Անդրյերկոմի 2-րդ պլենումի վորոշու

Մը՝ ԱՍՖՆ Հ-ում անտեսուածութեան վերելքի վերաբերյալ միջոցառումներէ մասին:

ԼՐԱՑՈՒՑԻԶ

1. Կուլըիշեվ — Զեկուցում Համկոմկուսի (բ) 17-րդ համագումարում, բաժին, «Աշխատաւորներէ բարեկցութեան բարձրացման նյութական բազայի ամրապնդումը»:
2. Յակովլեվ — Ճառ Համկոմկուսի (բ) 17-րդ համագումարում:
3. Ռուսուտակ — Զեկուցում Համկոմկուսի (բ) 17-րդ համագումարում, բաժին («ՍՆՄ-ի շողժողովում»-ը գլուխ չհանեց իր խնդիրներէ հետ):

ՀԱՐՑԵՐ ԻՆՔՆԱՍՏՈՒԳՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

1. Վորո՞նք են գլուղական անտեսութեան վերականգնման գլխական շրջանի ստեղծման ժամանակները:
2. Վորո՞նք են յերկրորդ հնգամյակի խնդիրները կուլեկտիվացման ասպարեզում:
3. Ինչո՞ւ բերքատուութեան բարձրացման խնդիրը յերկրորդ հնգամյակում հիմնական խնդիրներէ մեկն է հանդիսանում գլուղական անտեսութեան վերելքի գործում:
4. Վորո՞նք են անտեսութեան սրբութեմի լուծման ուղիները յերկրորդ հնգամյակում:
5. Վորո՞նք են կոլտնտեսութեանները և խորհանտեսութեանները կազմակերպչա - տնտեսապես ու քաղաքականապես ամրապնդելու ուղիները յերկրորդ հնգամյակում:
6. Ի՞նչ է ասել ընկ. Ստալինը մեր հողային օրգանների աշխատանքում յեղած թերութեաններէ մասին:
7. Ի՞նչ է ասել ընկ. Ստալինը յուրաքանչյուր մարդում սեփական պարենավորման բազա ստեղծելու մասին:
8. Ինչո՞ւ են արտահայտուում ԱՍՆ Հ-ն Միութեան 2-րդ բամբակային բազայի վերածելը:
9. Վորո՞նք են Անդրկովկասում, մասնավորապէս ԱՍՆ Հ-ում մերձարևադարձային կուլտուրաների զարգացման հեռանկարները:

30649-63

ԿՈԼԼԵԿՏԻՎԱՑՈՒՄ

Կոլտնտեսութեանները կազմակերպչա - տնտեսապես և քաղաքականապես ամրապնդելու գործում ձեռք բերված զգալի հաջողութեանները:

Կոլտնտեսութեաններէ թիվը 1931 թ. 7.120-ից աճել է մինչև 8.101, անտեսութեաններէ թիվը նրանում 1931 թ. 335.373-ից մինչև 440.818: Կոլեկտիվացված է ԱՍՖՆ Հ գլուղական տնտեսութեաններէ 41,2 տոկոսը և բոլոր ցանքային տարածութեաններէ 42,8 տոկոսը:

Ապահովված է կոլտնտեսութեաններէ առաջատար դերը տեխնիկական կուլտուրաների - բամբակի, թեյի, ծխախոտի և այլն - արտադրութեան մեջ: Կոլեկտիվացման տոկոսը բամբակային շրջաններում հասել է 1933 թվին անտեսութեաններէ 64,0 տոկոսի, թեյի շրջաններում 68,0 տոկոսի:

Կոլտնտեսային շինարարութեան մեջ հաջողութեանները ձեռք բերված կառավարչական քաղաքական քայլերով, գլուղական տնտեսութեան մեջ կուլեկտիվային սարքաւորում և վնասարարութեան ջանքերով, հետեւում է: ՄՏԿ-ների և խորհանտեսութեաններէ քաղաքականութեան տեղադրման անդրկուլտուրային կոլտնտեսութեանները խոշոր աշխատանք են կատարել՝ վնասարարական քայքայիչ աշխատանք տանելու համար կոլտնտեսութեաններէ մեջ սողոսկած կուլեկտիվներ և այլ հակախորհրդային տարրերը կոլտնտեսութեաններէ դուրս վտարելու ուղղութեամբ: Ադրբեջանի միայն 16 շրջաններում կոլտնտեսութեաններէ հեռացված են 1.200 անտեսութեաններ, Վրաստանում միայն 1933 թվին առաջին կիսամյակում հեռացված են 3.500 անտեսութեաններ, և քիչ չեն հեռացվածները Հայաստանի կոլտնտեսութեաններէ: Այդ աշխատանքը շարունակվում է և՛ այժմ:

ԲԱՄԲԱԿԱՅԻՆ ԿՈՒՅՈՒՄՆԵՐ

Վերջինք, որինակ, բամբակաբուծութեան: Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմն իր 1931 թվի վորոշման մեջ մեր առաջ խնդիր է դրել Անդրկովկասը դարձնել հարկադարձային Միութեան յերկրորդ բամբակային բազան:

Մենք այդ խնդիրը լուծել ենք յերկու տարուց պակաս ժամանակում: Անդրկովկասը, մասնավորապէս Ադրբեջանը, վոչ միայն դարձել է Միութեան բամբակային յերկրորդ բազան: Նա յեզրկուսական բազայի կարևորագույն բազան դառնալու ուղու վրա յե:

Յեղիպիտական բամբակով գրավված և այժմ 25.00 հեկտար՝ 1930 թվի 40 հեկտարի դիմաց:

235.000 հեկտար կնդհանուր տարածութունից հավաքված և արդեն 147.477 տոնն բամբակ կամ պլանի 100,1 տոկոսը: Բերքատուլութունը բարձրացել է մինչև 6,7 ցենտներին՝ 1930 թվի 3,7 ցենտներին դիմաց...:

ՋՐԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Կարևորագույն խնդիրը, վորից շատ բանով կախված է գյուղական տնտեսության վերակառուցման հաջողությունն Անդրկովկասում, հանդիսանում է ջրային տնտեսության վնասված վերակառուցումը: Անդրկովկասի կուսակցական կազմակերպությունները զգալի հաջողությունների յեմ հասել այս խնդրի լուծման գործում — վոռոգվող տարածութունները հաշվետու շրջանում ԱՍՖՍՀ-ում աճել են 230.543 հեկտարում, հասնելով 1934 թվի սկզբին 1.484.274 հեկտար...:

Հաշվետու շրջանում ջրատնտեսային շինարարության հիսնական որբեկտներն են յեղել.

Ադրբեջանում — Որջնիկի ձևերի անխան ջրանցքը (33.000 հեկտար), Մուղանի տավաստանի վոռոգումը, մերձքուռյան գոտով (60.000 հեկտար) մեխանիկական վոռոգումը:

Վրաստանում — Կոլխիդյան հարթավայրի չորացումը — 213 000 հեկտար, արդեն յուրացված է 12.000. Այադան — 44000 հեկտար, յուրացված է 26.000 հեկտար. Տիրիպոնի—14.000 հեկտար:

Հայաստանում — Ղաեր (50.00 հեկտար) Փոքր Սարգարաբաղ և այլն:

Զգալի աշխատանք է կատարված նույնպես հին վոռոգման ցանցը վերակառուցելու և կարգի բերելու ուղղությամբ՝ 80.000 հեկտարից ավելի տարածության վրա:

1933 թվին մենք կարողացել ենք կարգավորել վոռոգման ցանցի ճիշտ շահագործումը և ուցիտնալ ջրոգտագործումը:

Չնայած ջրտնտեսական աշխատանքների ասպարիզում ունեցած հաջողությունների, դեռևս գոյություն ունեն Եակամ թեքություններ.

Առաջին, խոշոր որբեկտներին վերաբերող պլանների դեպի թերակատարումը, վորը բացատրվում է բանվորական ուժը ճիշտ կերպով կազմակերպել և այն շինարարության ամրացնել չկարողանալով, տեղական շինանյութերն ոգտագործել չկարողա նալով և այլն:

Յերկրորդ, ուցիտնալ ջրոգտագործման վերաբերյալ աշխատանքներին վոչ լիակատար կարգավորվածություն, վոռոգողների աշխատանքում վերահսկողության և հրահանգման բացակայու-

թյուն, և, վերջապես, ջրային տնտեսության սուր հայցն է շարունակում մնալ կատարելի հարցը. այդ ատանմանպես վերաբերվում է Ադրբեջանի շրջաններին:

Անիրաժեշտ է, վոր կուսակցական, խորհրդային և տնտեսական կազմակերպությունները 1934 թվին ապահովեն խիստ բեկում խոշոր ջրատնտեսական շինարարության աշխատանքներում, հատուկ ուշադրություն դարձնելով մեխանիկական սարքավորումների առավելագույն ոգտագործման և բանվորական ուժի նիշտ կազմակերպման վրա:

Աշխատանքը պետք է կառուցել այնպիսի հաշվով, վորպեսզի մոտակա յերկու — յերեք տարվա ընթացքում պատրաստվեն բոլոր անհրաժեշտ նյութերը՝ ԱՍՖՍՀ ջրային տնտեսության ոգտագործման ընդհանուր կոմպլեքսային սխեման կազմելու համար:

Յեվ այսպես, ընկերներ, վերջին յերկու տարվա, առանձնապես 1933 թվի ընթացքում, Անդրկովկասի գյուղական տնտեսության զարգացման գործում, ինչպես այդ յերկուում է ասվածներից, ձեռք են բերվել մի շարք անվիճելի հաջողություններ:

1934 թվին մենք պետք է նոր, ե՛լ ավելի մեծ հաջողություններ ձեռք բերենք գյուղական տնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման գործում:

1934 թվի մեծնակարևոր խնդիրներն են հանդիսանում.

1. Յանել 1.413.800 հեկտար տարածություն, այդ թվում բամբակ՝ 216.150 հեկտար, հացահատիկներ՝ 935.550 հեկտար և ուրիշ կուլտուրաներ՝ 264.000 հեկտար:

2. Տնկել 500 հեկտար ցիտրուսային, 1.295 հեկտար թեյի և 3.180 հեկտար մրգեղենի կուլտուրաներ:

3. Յուրացնել 1934 թ. համար նախագծված 188.5 միլիոն ուրլի կապիտալ ներդրումը գյուղական տնտեսության մեջ:

4. Հատուկ ուշադրություն դարձնել սոցիալիստական անասնապահության զարգացմանն ու վերելքին:

5. Ագրոտեխնիկական լավագույն կադրերին զրատեսակներին տեղափոխել անմիջական գյուղական տնտեսության մեջ — խորհանտեսությունները, ՄՏԿ-ները և կոլանտեսությունները:

6. Վեր բարձրացնել սոցիալիստական մրցման գործը կոլտրոտեսություններում, ՄՏԿ-ներում և խորհանտեսություններում՝ գյուղատնտեսության մեջ առաջավոր ագրոգոտտեխնիկական լավագույն կերպով յուրացնելու նպատակով:

7. Շարունակել կոլանտեսությունները խորթ և կուլակ տարբերից մաքրելը: Յուրաքանչյուր կոլանտեսությունում ընտրել բոլշևիկյան դեկամար կադրեր: Կոլանտեսություններում, խորհ-

արնտեսույթյուններում և ՄՏԿ-ներում հաստատել ամուր արտա գրքական դիտարկումներ, մեծ ուշադրություն դարձնել մենատնտեսին — վաղվա կոլտնտեսականին, ամեն կերպ ոգնելով նրան մրտ ներքու կոլտնտեսույթյունը :

Ց. Բարձրացնել կուսակցական կազմակերպույթյունների, կոլտնտեսականների և մենատնտեսների հեղափոխական գզոնույթյունը՝ պրոլետարիատի դեկտատուրայի թշնամիների դեմ — կուլակույթյան, մուսավաթիստների, իշաչնակների, մենչեիկների, նրանց գործակալների և ոժանդակողների դեմ, մերկացնելով նրանց նենդույթյունները և դաստիարակելով կոլտնտեսական մասսաներին սոցիալիզմի մոգով :

Այն ժամանակ 1934 թիվը մենք կավարտենք ե՛լ ավելի մեծ հաջողութուններով, քան 1933 թ. :

(Ընկ. Բերիայի՝ Անդրկովկասի կուսկարմար կերպույթյունների 7-րդ համագումարում տված զեկուցումից) :

ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Աղբրեջանյան գյուղում գյուղական տնտեսույթյան ատպարի գում հիմնական դիժն անցկացնելու համար մզվող պայքարում մենք ահագին արդյունքներ ենք ձեռք բերել գյուղի արմատական տեխնիկական և սոցիալ — տնտեսական վերակառուցման գործում :

ՄՏԿ-ները ցանցի արագացրած ծավալման շնորհիվ, ահագին չափով մեծացել և կոլտնտեսույթյունների ընդգրկումն ՄՏԿ-ները արտագրական թալասարկմամբ :

Բամբակացանի հերկը տրակտորներով ՄՏԿների գծով	70%
Բամբակացանի հերկը տրակտորներով խորհանտ. գծով	100%
Բամբակի ցանքը տրակտորներով ՄՏԿ-ների գծով	2%
Բամբակի ցանքը տրակտորներով խորհանտ. գծով	80%
Բամբակի կուլտիվացիան ՄՏԿ-ների գծով	10%
Բամբակի կուլտիվացիան խորհանտեսույթյունների գծով	60%
Հացահատիկի բերքահավաքը ՄՏԿ-ների գծով	10%
Հացահատիկի բերքահավաքը խորհանտեսույթյունների գծով	40%
Հացահատիկի կախումը ՄՏԿ-ների գծով	58%
Հացահատիկի կախումը խորհանտեսույթյունների գծով	100%

Գյուղատնտեսական մեքենաչինույթյան գործարանների հզոր գարգացումը ԽՍՀՄ-ում, կատրեյագործված գյուղատնտեսական ինվենտարի մաստայական թողարկումը, հնարավորույթյուն են տվել Աղբրեջան ներմուծելու զգալի քանակույթյամբ բարդ գյուղատնտեսական մեքենաներ : 1930-31 թ. թ. Ժամանակաընթացքում ԱՄՆ-ն և ներմուծված 7 միլիոն ուրբուց ավելի գումարի միայն գյուղատնտեսական մեքենաներ, չհաշված տրակտորային պարկը : Խորհանտեսույթյունների և կոլտնտեսույթյունների մեքենական պարկը, վորը մինչ այդ բաղկացած էր գերազանցապես ձիաքարչային ինվենտարի վո՛չ խոչոր սարքավորումներից, հագեցվել և սկսում այնպիսի բարդ գյուղատնտեսական մեքենաներով, ինչպիսիք են կալսիչները, ավտոմեքենաները, կոմբայնները, տուրմանովակուումները, արակտորային (սերմանիչները, կուլտիվատորները և այլն :

Հենց սրանումն է, ամենից առաջ, արտահայտվում լենինյան սրգային քաղաքականույթյան իսկական կերպումը, վորով հետև վերջինիս գասակարգային էյույթյունը կայանում է «նախկին պետական ազգության պրոլետարիատի և նախկին ճրնչված ազգությունների գյուղացիության միջև» (ՄՍԱԼԻՆ — Ձեկուցում 12-րդ համագումարում, թջ 79) յեղած ձիչտ փոխհարարե

բուժյուններում: Այստեղ, ինչպես տեսնում ենք, գործնականորեն իրականացվում են այդ փոխհարաբերությունները:

Կոլտնտեսությունները կազմակերպչաբան տնտեսապես ամբողջական և չբաժնուր - միջակ գյուղացիություն մեջ կազմակերպչական - մասսայական աշխատանք ծավալելու ուղղությամբ կուսակցության կողմից կիրառված միջոցառումների հետևանքով, կոլտնտեսային շինարարության ասպարիզում կուլակային գիմադրության և աղավաղումների դեմ տարվող պայքարի, կոլտնտեսությունները դասակարգային խորթ տարրերից մաքրելու և դեպի կոլտնտեսությունները յեղած չբաժնուր - միջակ տնտեսությունների մասսայական ձգտման հետևանքով, գյուղական տնտեսության կոլեկտիվացման մակարդակին ԱՍՍՀ-ում ահաբեկչական չափով մեծացել է:

1930 թվի առ 1-ն հունվարի կոլտնտեսությունների թիվը — 535, նրանցում տնտեսություններ — 11600, կոլեկտիվացման տոկոսը 3,4, միջին հաշվով մի կոլտնտեսությունը — 22 տնտեսություն:

1931 թ. առ 1-ն հունվարի կոլտնտեսությունների թիվը — 1,839, նրանցում տնտեսություններ — 55304, կոլեկտիվացման տոկոսը — 16,7 միջին հաշվով մի կոլտնտեսությունը — 30:

1932 թվի առ 1-ն հունվարի կոլտնտեսությունների թիվը — 3330, նրանց մեջ տնտեսությունների թիվը — 154455, կոլեկտիվացման տոկոսը — 43, միջին հաշվով մի կոլտնտեսությունը — 46:

1933 թվի առ 1-ն հունվարի կոլտնտեսությունների թիվը — 3440, նրանց մեջ տնտեսությունների թիվը — 171,948, կոլեկտիվացման տոկոսը — 44,5 միջին հաշվով մի կոլտնտեսությունը — 50 տնտեսություն:

1933 թվի առ մեկն դեկտեմբերի կոլտնտեսությունների թիվը — 3692, նրանց մեջ տնտեսությունների թիվը — 195345, կոլեկտիվացման տոկոսը — 51,6, միջին հաշվով յուրաքանչյուր կոլտնտեսությունը — 53 տնտեսություն:

Հանրայնացված ցանքային տարածությունների տոկոսը 1930 թվի 10,6 տոկոսից աճել է 1933 թվին 55,4 տոկոսի: Յեթե 1930 թվին մեկ կոլտնտեսությունը, միջին հաշվով, ընկնում էր 60 հեկտար, ապա 1933 թվին մեկ կոլտնտեսությունն ընկնում է 140 հեկտար:

ՄՏԿ-ները վեր են ածվել կոլտնտեսությունների ենթակառուցվածքի, տնտեսական, ագրիկոլային և քաղաքական սպասարկման խոշորագույն կենտրոնի՝ իրենց գործունեությունը չբաժնուրում:

ՄՏԿ-ների թիվը 1933 թվին հասել է 30-ի՝ 1931 թվի 19-ի և

1930 թվի 2-ի դիմաց, յերբ Ադրբեջանում առաջին անգամ են կազմակերպվել ՄՏԿ-ները:

ՄՏԿ-ների տրակտորներով կատարած ամբողջ աշխատանքը հերկի վերածած՝ 1932 թ. 194 հազար հեկտարից աճել է 250 հազար հեկտարի 1933 թվին:

ՄՏԿ-ները 1933 թվին իրենց սպասարկմամբ ընդգրկել են քամբակի ցանքերի ավելի քան 31 տոկոսը հանրապետություն հիմնական բամբակացան շրջաններում...

Գյուղացիական տնտեսությունների կոլեկտիվացման և նրանց կողմից ցանքային տարածությունների հանրաշահման տեմպերը բամբակացան շրջաններում ընթանում են ավելի բարձր մակարդակով: 1932 թվի առ մեկն հունվարի քամբակացան շրջաններում կոլեկտիվացված էին տնտեսությունների 58,5 տոկոսը, 1933 թվի առ մեկն հունվարի — 61 տոկոսը, իսկ 1933 թվի առ մեկն սեպտեմբերի տնտեսությունների արդեն 70,5 տոկոսը, այդ շրջաններում բոլոր գյուղացիական բամբակային ցանքերի 90 տոկոս ընդգրկումով:

ԽՈՐՀԱՆՏԵՍԱՅԻՆ ՇԻՆՄՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հաշվետու շրջանը հանդիսացել է խորհանտեսությունների, վորպես հետեվողական սոցիալիստական տիպի ձեռնարկությունների հզոր զարգացման շրջան: 1930 թվին հաշվվում էր ընդամենը 21 խորհանտեսություն: Այդ թիվին 1933 թվին ավելացել է մինչև 115 (դրանցից 77 խորհանտեսություններ պատկանում են պետկազմակերպություններին, 28-ը սպառկոոպերացիայի սիստեմին և 10-ը մերձքաղաքային խոշոր տնտեսություններին):

Խորհանտեսությունների ընդհանուր մասսայում, մանր խորհանտեսությունների և կոոպտնտեսությունների հետ միատեղ, գոյություն ունենալու և յուրաքանչյուրի հզոր խորհանտեսություններ:

Ստալինի անվան բամբակային խորհանտեսությունը 30446 հեկտար ընդհանուր տարածությունով:

Կարա - Չալալի բամբակային խորհանտեսությունը 22437 հեկտար ընդհանուր տարածությամբ:

Որջոնիկիձեյի անվան հացահատիկային խորհանտեսությունը 29543 հեկտար ընդհանուր տարածությամբ:

Խաղողին Ապչերոնում — 862 հեկտար ընդհանուր տարածությունով:

Շամախու խաղողին — 1262 հեկտար ընդհանուր տարածությունով:

Մինդեչաուրի վոչխարաբուծական խորհանտեսությունը 38656 վոչխար գլխաքանակով և հողի 111276 հեկտար տարածությունով:

Սորհանտեսությունների ցանքային տարածությունը և նրա տեսակարար կշիռը հանրապետության ընդհանուր ցանքային տարածությունում արտահայտվում է հետևյալ թվերով .

- 1930 թվին — 4,85 հազար հեկտար կամ 1 տոկոս :
- 1931 թվին — 40,38 հազար հեկտար կամ 3,7 տոկոս :
- 1932 թվին — 64,09 հազար հեկտար կամ 6,5 տոկոս :
- 1933 թվին — 74,13 հազար հեկտար կամ 7,2 տոկոս :

Յերկրորդ հնգամյակի վերջին նախատեսվում է ցանքային տարածությունների զգալի ընդարձակումն խորհանտեսային սիստեմում՝ մինչև 120,3 հազար հեկտար :

Սորհանտեսությունների տրակտորային պարկը 1932 թ. 80 միավորներից՝ 1200 ձիու ուժի հզորությամբ, ավելացել է մինչև 779 միավորի 1933 թվին : Ըստ տարիների այդ ավելացումը բնորոշվում է հետևյալ թվերով . 1931 թվին — 685 տրակտոր, 1932 թվին — 737 միավոր՝ 105,30 ձիու ուժ :

Զգալի աճում է տալիս նույնպես բանող անասունների գլխաքանակը :

Արդյունաբերական կենտրոնների — Բագվի և Գյանջայի — պրոլետարներին կանաչեղեն մատակարարելու անհրաժեշտության կապակցությամբ, 32 - 33 թ. ստեղծվել են մի շարք հատուկ մերձադաբային բանջարանոցային տնտեսություններ, ինչպես սպառնալից ցանկային զոնով, այնպես էլ բանմատրածին գրծով Ալյնվիթի խոշոր ձեռնարկություններում : 1933 թվի վերջին այնպիսի մերձադաբային տնտեսություններ են հաշվվում 187-ը :

ԲԱՄԲԱԿ

1934 թվին մենք յերկրին պետք է տանք 150 տոնն հումուլթ նույն այդ տարածությունից, այսինքն 191 հազար հեկտարից : Այդ նշանակում է, վոր բամբակի ընդհանուր հավաքումը պետք է բարձրացված լինի, մոտավորապես, 20 հազար տոննով : Յեղիպտական բամբակ պետք է տանք մենք 25 հազար տոնն, բնդարձակելով նրա ցանքերը 40 հազար հեկտարով և բարձրացնելով ընդհանուր հավաքումը, մոտավորապես 10 հազար տոննով :

Պետք է ասել, վոր մի շարք շրջանների վերաբերմունքը 1934 թվի բամբակի զարնան նախապատրաստության նկատմամբ՝ չի կարելի բավարար համարել : Մի շարք շրջաններում սղանը չի կատարվում : Զմեռային արաթն անց է կացվում անբավարար : Զբրանցքների մաքրումը և ձմեռային պայքարը՝ դյուղատնտեսության վնասատուների ոջախների դեմ, համարյա վոչ մի տեղ չի սկսված, այն ժամանակ, յերբ այդ պայմաններն ապահովում են

բամբակենու բերքատվության համարատասխան բարձրացումը : Հենց համագումարից անմիջապես հետո ԱՍՍՀ-ի բոլոր բամբակային դաշտերում վճռական բոլշեվիկյան պայքար պետք է ծավալվի ապահովելու համար մի հեկտարից 7,5 ցենտներ միջին բերքատվության և յեղիպտական բամբակի համար 40 հազար հեկտարի յուրացումը . . .

ՏԵՐՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՈՒՐԱՆԵՐ

Անցնում եմ մյուս տեխնիկական կուլտուրաներին : Նրանց ցանքատային տարածությունը (բացառելով բամբակը) 1926 թվին համեմատությամբ զգալի աճում է տալիս : 1926 թվին՝ 6400 հեկտար, 1933 թվին, 18100 հեկտար, դրանցից 50 տոկոսից ավելին ընկնում է կորտնտեսային սեկտորին, 9000 հեկտարը՝ նոր - յուրիային կուլտուրաներին : Սորհանտեսություններին բաժին է ընկնում — 2400 հեկտար . . .

Մեր խնդիրները 1934 թվին հացահատիկային կուլտուրաների բնագավառում, այդ թվում և չարթուկի, հանգում են գլխավորապես բերքատվության բարձրացմանը՝ պահպանելով տարածությունները նախկին չափերով :

1934 թվի համար մերձարեվադարձային կուլտուրաների 331 հեկտար տարածություն ենք նախատեսում, վորը 1933 թվի համեմատությամբ 272 հեկտար աճ է տալիս, նրանցից՝ թեյի՝ 90 հեկտար, ցիտրուսների՝ 5 հեկտար : Յերկրորդ հնգամյակի վերջին մերձարեվադարձային կուլտուրաների տարածությունը պետք է հասցվի 5500 հեկտարի, վորից թեյի՝ — 1200 հեկտար, ցիտրուսայինների՝ — 500 հեկտար :

ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Զիերի գլխաքանակը կորտնտեսություններում յերեք տարվա ընթացքում աճել է ավելի քան հինգ անգամ, ձխախորհանտեսություններում բարելավված ցեղերով յերամակ է ստեղծված, վորում ամենաարժեքավոր ցեղերի, ինչպես բանող, այնպես էլ հաբուրտնտեսություններում խոշոր անասունների գլխաքանակը մեծացել է զրեթե չորս անգամ, վորչխարներին՝ ավելի քան յոթ անգամ : Սոդերի հոտերի ամբողջ գլխաքանակի մոտ 50 տոկոսը կենտրոնացված է վորտնտեսություններում . . .

1933 թվին 774 կորտնտեսական ֆերմաներում (զանազան արտեսներ) մենք ունեցել ենք արդեն 47900 գլուխ խոշոր անասուն, 150700 գլուխ մանր անասուն և 16500 գլուխ խոզեր : Սորհանտեսությունները, կորտնտեսությունները, սպրանքային ֆերմաները, բնական կերային բաղալի գարգացման, անասուն

նի պահպանման բարելավման, համեմատաբար լավագույն զոտ-տեխնիկական սպասարկման հետ միատեղ, զգալի աշխատանք են կատարել անտեսություններում կերեր հավաքելու և սիլոսաց ներու ուղղութեամբ: Սիլոսային փոսերի և տրանշենների քանակը կորսնտեսություններում 1932 թվին հասել է 626-ի: Նրանց մեջ սիլոսացված է 18240 տոնն կեր:

Սակայն, սրտք և նոյնի, վոր անատուններ պահելու տեխնիկան և պարամետրերը խորհատեսություններում և անատեսպահան անապարհային Ֆերմաներում՝ դեռևս գտնվում են ցածր մա կարգակի վրա:

1934 թվի և յերկրորդ հնգամյակի խնդիրն է անատունների գլխաքանակի ամեն կերպ աճումը՝ նրա արդյունավետության բարձրացման հետ միաժամանակ...

(Ընկ. Բազմերովի՝ Աղբրկումկուտի (բ) 12-րդ համագումարում) (տված դեկտյունմիջ):

ԱՍԽԻՆԻՄ ԱՆԱՍՆԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲԱՐՁՐԱՑՆԵԼՈՒ ՄԻՋՈՑԱՌ ԻՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՄԿՈՄԿՈՒՄԻ (Բ) ԱՆԴՐՅԵՐԿՈՄԻ ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՊԼԵՆՈՒՄԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Համկումկուտի (բ) Անդրբերկումի պլենումը մատնանում է, վոր «մի կողմից գյուղատնտեսության անասնապահական ճյուղերը խոշոր - կուլակային տարրերով հագեցած լինելու և մյուս կողմից էլ վերակազմակերպման տարիներում նպատավոր հող գտած կուլակային ուժեղ ագիտացիան՝ անատունները մորթելու համար», ինչպես և կուսակցական հողային որգանների կողմից անասնապահության ասպարիզում տարած անբավարար աշխատանքի հետեվանքով, ԱՍՖԽՀ-ում զգալիորեն կրճատվել է անատունների գլխաքանակը, վատացել է հոտի կառուցվածքը և իջել անատունների մթերատվության վորակական ցուցանիշները:

Քանակը	Անունների անօականը	ԱՍԽՀ		ՎՍԽՀ		ՀՍԽՀ		ԱՍՖԽՀ	
		1929	1933	1929	1933	1929	1933	1929	1933
		թ.	թ.	թ.	թ.	թ.	թ.	թ.	թ.
1	խոշոր յեղջ. անատուն	1462.7	1136.6	1610.1	1400.4	892.1	603.9	3994.9	3140.9
2	Վոչխար, այծ.	2574.4	1476.5	2260.1	1341.4	1810.9	967.0	6645.4	3784.9
3	Խոզ	16.2	50.8	590.2	295.5	29.1	28.5	635.5	374.8
4	Զի	181.3	182.5	105.7	154.4	44.3	49.1	331.3	382.0

Չնայած կուսակցության 17-րդ համագումարում ընկ. Ստալինի արած ցուցմունքներին, այն մասին թե «անասնապահության գործն իր ձեռքը պետք է առնի ամբողջ կուսակցությունը, մեր բոլոր կուսակցական և անկուսակցական աշխատողները, ի նկատի ունենալով, վոր այժմ անասնապահության պրոբլեմը նույնպիսի առաջնաերթ պրոբլեմ է հանդիսանում, ինչպիսին յե բեկ արդեն հաջողությամբ լուծված հացահատիկային պրոբլեմն էր», — այնուամենայնիվ շրջանային կուսակցական, խորհրդային և հողային կազմակերպություններում դեռևս պատշաճ ուշա գրություն չի դարձվում անասնապահության գործին:

Խորհատեսությունների կորսնտեսական - ասպարհային - անասնապահական ֆերմաների աճման մեջ ունեցած նվաճումների հետ միասին (1932 թ. սկզբին յեղել է 1.533 ֆերմա, 1933 թ. վերջին՝ 2.017. նրանցում անատուններ յեղել են 409.570, դարձել է 559.390, 1930 թ. անասնա խորհատեսություններ յեղել

են 7, 1934 թվին դարձել են 30), անբավարար են նրանց աշխատանքի ցուցանիշները, իսկ մի շարք շրջաններում ու խորհանոթ սուբյեկտներում դեռևս մատղայների մեծ կորուստ է լինում, շատ է լինում ստերջների տոկոսը, անասունների ցածր մթերատվությունը, վատ կազմակերպված պահելը և խնամելը գոտանասնորոժական սպասարկման անբավարար դրույթը և այլն:

Հողային և կուսակցական օրգանները դեռևս թույլ են տանում կոլտնտեսականների անհատական ոգտագործման տակ յե դած անասնապահության դարգացման աշխատանքը և պատշաճ ուշադրություն չեն դարձնում մենատնտես աշխատավարի անասնապահությունը դարգացնելուն:

Անդրյերկոմը գտնում է, վոր Անդրկովկասն իր հարստագույն բնական ռեսուրսներով, արդյան բարձրարժեք արտատաղի մերով, խոտհարքներով, ձմեռային արտատաղիներով՝ բոլոր հր նարավորություններն ունի բարձր արդյունավոր անասնապահական շրջան դառնալու համար: Բամբակի, թեյի, ծխախոտի, հացահատիկի և մյուս մշակույթների համար մղվող պայքարում ունեցած հոշոտությունները նախադրյալներ են ստեղծել Անդրկովկասում անասնապահության արագ վերելքի համար, վորն իր հերթին պետք է ապահովի արժեքավոր հատուկ տեխնիկական մրշակույթների հետագա արմատացման գործը:

Համկոմկուսի (բ) Անդրյերկոմի պլենումը վորոշում է.

1. 1934 թվի վերջին Անդրկովկասում հասցնել խոշոր յեղջուրավոր անասունների գլխաքանակի աճը միջին թվով վոչ պակաս քան 9 տոկոս, գոմեջներինը՝ 7 տոկոս, ձիերինը՝ 5 տոկոս, վոչխարները՝ 16 տոկոս, Վրաստանում խոզերինը՝ 35-40 տոկոս, Հայաստանում 30 տոկոս, Ադրբեջանում՝ 12 տոկոս:

Հանձնարարել Համկոմկուսի (բ) Անդրյերկոմի քյուրոյին՝ սահմանել անասունների գլխաքանակը խորհանոթսուբյեկտներում, ԿԱՖ-ներում (կոլտնտ-ապրանքային Փերմաներում) առ 1-ն հունվարի 1935 թվի, իսկ հանրապետությունների կենտկոմներին ու ժողովխորհներին՝ յեղնելով յուրաքանչյուր շրջանի կոնկրետ առանձնահատկություններից, սահմանել հոտի աճման տոկոսը, և գլխաքանակն ըստ առանձին շրջանների:

2. Կոլտնտեսային - ապրանքային Փերմաներում և խորհտնտեսություններում սահմանել հետեվյալ առաջադրությունները՝ վորակական ցուցանիշների գծով:

Կաքի վերաբերմամբ. — Մի կովի տարեկան կիթի միջին չափը հասցնել. ԱՍՍՀ-ում, չվիցական և սիմենտայան ցեղի մետիսներից՝ 10-ից մինչև 11 ցենտ., Ղաղախի անասուններից՝ 7-8 ցենտներ, մնացած ցեղերից՝ 6-7 ցենտներ: ՀՍՍՀ-ում՝ չվիցի և սիմենտայ ցեղի մետիսներից՝ 11-12 ցենտներ, Ղաղախներից՝ 8-8,5 ցենտներ, մյուսներից՝ 7-7,5 ցենտներ: ՎՍՍՀ-ում

չվիցական և սիմենտայ ցեղի մետիսներից 11-12 ցենտներ, Վրաստանի լեռնային անասուններից (խեմսուրկա) 8 ցենտներ, մնացածներից 6,5-7 ցենտներ:

Բուրդ. — Միջին խուզվածքը հասցնել թուշի ցեղինը՝ 2,2 կիլոգր., բալբասից՝ 1,7, մադեխից՝ 1,5, Ղարաբաղի և Բողախի վոչխարներից 2,5 և մերինոս ցեղի մետիսից՝ 3,5-4 կիլոգրամ:

Բարձրացնել խոշոր յեղջուրավոր անասունների, վոչխարների, խոզերի և մյուս անասունների կենդանի քաշի, գերության վորակական ցուցանիշները, խնամքն, պահպանությունը, արածացնելը կանոնավոր կազմակերպելու և կերակրելը բարելավելու միջոցով:

Անդրհայփոդմանն ու հանրապետությունների հոդփոդկոմատները պետք է համապատասխան ստանդարտներ մշակեն ու սահմանեն 1935 թվի հունվարի մեկից, յուրաքանչյուր ցեղի համար առանձին:

3. Պլենումն անդրկուսակցավորության կարեկորագույն ինդիկներին մեկ է համարում 1935 թվին Անդրկովկասում կոլտնտեսականների անկողության վերացումը: Այդ նպատակով դարնանը ծնված 47.200 հորթերի համար պայմանագիր կնքել ու գնումներ կատարել կոլտնտեսականներից ու մենատնտեսներից (ԱՍՍՀ-ում — 16,000, ՀՍՍՀ-ում — 10,000, ՎՍՍՀ-ում — 12,200 հորթ) կորխոգա - ապրանքային Փերմաներից կատարել 2,800 հորթերի գնումներ, նույնպես և խորհանոթսուբյեկտներից գնել 403 հորթ 1934 թվին ծնված, 157 մատղա 118 յերինը, 1447 կով՝ վոչ ուշ քան մինչև 1934 թվի հոկտեմբերի մեկը, կով չունեցող կոլտնտեսականներին հանձնելու համար:

Հանձնարարել Անդրյերկոմի քյուրոյին, մշակել անհատական ոգտագործման համար կոլտնտեսականներին խոզեր, դասներ, այծեր և այլն մատակարարելու հարցը:

50 տոկոս ավելացնել հորթեր աճեցնող կոլտնտեսականներին, աշխատորի համեմատ, արվող կոշտ կերերի չափը:

4. Կուսակցական և հողային օրգաններն առանձին ուշադրություն պետք է դարձնեն անասնապահության (այծեր, խոզեր), շուտ հատուցող ճյուղերին և թռչունների դարգացման վրա՝ կոլտնտեսականների և մենատնտեսների անձնական ոգտագործման համար: Անդրյերկոմի պլենումը գտնում է, վոր արգեն 1934 թվին խոզապահության շրջանների կոլտնտեսային աճին մի տնտեսություն պետք է ունենա մի մերուն և ամենուրեք ձու աճու հավերի թիվը պետք է հասցնել 10-12-ի, իսկ մեղվապահություն դարգացնելու հարցավորություն ունեցող շրջաններում կազմակերպել, վոր կոլտնտեսական ունենա 2-3 մեղուի ընտանիք:

կոլտնտեսութիւններում, վտարեց կարելի է յետագայում Թյուն գարգացնել և վտարեց խոզաբուծական կոլտնտեսային այս քանքային Ֆերմա չկա, ստեղծել խոզապահական բներ (2-3 մե բուն և մի վարագ), խոզապահութիւնը կոլտնտեսութիւններում ամրացնելու համար, այլև խոզապահական բների ծինների մի մասը հանձնել կոլտնտեսականներին ու աշխատավոր մենատրնտեսներին, վոր նրանց մոտ խոզաբուծութիւնը զարգանա: Խոզաբուծական տրեստի խորհանտեսութիւններից, վոր ու ը քան 1934 թ. հուլիսի 15-ը հանձնել 541 մերուն և 42 վարագ՝ խոզաբուծական բներ կազմակերպելու համար:

Համկոմկուսի (բ) Անդրերկոմը պահանջում է կուսակազմակերպութիւններից լուրջ ուշադրութիւն դարձնել (նույնպես այժապահութիւնի գարգացմանը՝ կոլտնտեսականների ու մենատրնտեսների ոգտադրածման համար, խրախուսելով այն տնտեսութիւններին, վորոնք բարձրացնում են անդրկովկասյան լայնաբեր այժերի ցեղեր, մասնավորապես մինդրելյան այժը:

1934 թվին Արևմտյան Վրաստանում կազմակերպել մինդրաբելյան այժի աղնվացեղ բուծարան և Աղբրեջանում — անդրապան այժի բուծարան:

5. Համկոմկուսի (բ) Անդրերկոմի պահանջում է շրջկոմներից, շրջգործկոմներից և քաղբաժիններից՝ հասնել նրան, վոր հիմնովին լայնացի բանող անասունների աճի, պահպանման ու ուղիղ ոգտադրածման աշխատանքը:

Բանող անասունների աճի ու նրանց կազմը բարելավելու համար կոլտնտեսութիւնների համայնացած հոտի կոլտնտեսային ապրանքային Ֆերմայի հաշվին 1934 թվին արջանների կոնորակ տացիան հասցնել մինչև 3000 գլխի (ԱՍՆՀ — 1300, ՀՍՆՀ — 900, ՎՍՆՀ — 800) և կոլտնտեսականների ու մենատնտեսների կոնորակ տացիան՝ մինչև 52.000 գլխի (ԱՍՆՀ — 22.400, ՀՍՆՀ — 9.000, ՎՍՆՀ 20.600):

Չորսուծութիւնը զարգացնելու նպատակով գոյութիւն ունեցող ձիապահարային 127 Ֆերմաների գլխաքանակն ուժեղացնել և ամրացնել — նրանցից Չոկելով աղնվացեղ ուղղութիւն 16 Ֆերմա (ԱՍՆՀ — 4, ՀՍՆՀ — 5, ՎՍՆՀ — 7): Յեղային Ֆերմաների համար, 1934 թվին, պահել պրանային ցեղերի (անգլիական արչապաճիերի, արդենի և բարբանսոնի) 20 գլուխ արտադրողներ և 36 գլուխ մատակներ: Չորսպահութիւնը զարգացնելու համար 1934 թվին, Չորսպահութիւնի ամենատարածված շրջաններում, կազմակերպել 14 Չորսպահարային Ֆերմա՝ րեսնելու և բժեղու տեսակի: Հայաստանում կազմակերպել ձիազործարան ուժեղ արտադրողների գլխաքանակով՝ բարձրացած 50 գլխից և մատակից յերամակայինից՝ 200 գլխից:

6. Յեղական գործի զարգացմանը բացառիկ կարևորութիւն

տալով, Համկոմկուսի (բ) Անդրերկոմի պահանջում է պարտադրեցնում է հողօդկոմատներին ու կուսակազմակերպութիւններին՝ մեծապայանելու և անասունների ցեղը բարելավելու աշխատանքն առանձին հակոցութիւնի տակ առնել: 1934 թվին ցեղային Ֆերմաների բանակը, խոշոր յեղջուրավոր անասունների վերաբերմամբ, հասցնել ԱՍՆՀ 12-ի (չլիցական՝ 7, Ղազախի՝ 5), ՎՍՆՀ՝ 15-ի (չլիցական՝ 10, Վրաստանի լեռնային անասուններինը (խեխուրկա)՝ 5), ՀՍՆՀ՝ 15-ի (չլիցական՝ 11, Ղազախի՝ 4): Վոլխարաբուծութիւնի վերաբերմամբ ԱՍՆՀ՝ 12 (բարբաս ցեղի—3, թուշի—3, կարակուլի—3, մերինոսի—3), ՎՍՆՀ՝ թուշի ցեղի 6 Ֆերմա, ԱՍՆՀ՝ 10 Ֆերմա բարբաս ցեղի վոլխարների, 3՝ կարակուլ վոլխարների: Խոզաբուծութիւնի վերաբերմամբ — ԱՍՆՀ 3 Ֆերմա, ՀՍՆՀ՝ 2 և ՎՍՆՀ՝ 5 Ֆերմա, սպիտակ անգլիական ցեղի:

1934 թվին Ֆերմաների ցեղային մատերյալը բարելավելու համար բերել չլիցական ցեղի արջաններ ԱՍՆՀ՝ 130 գլուխ, ՀՍՆՀ՝ 120 գլուխ, ՎՍՆՀ՝ 100 գլուխ, հորթեր — ԱՍՆՀ՝ 50, ՎՍՆՀ՝ 50, ՀՍՆՀ՝ 50, գլուխ: Ռամբուլլո ցեղի խոզեր—ԱՍՆՀ՝ 300: Անգլիական սպիտակ ցեղի վարագ — ԱՍՆՀ՝ 340, ՀՍՆՀ՝ 200, ՎՍՆՀ՝ 400, անգլիական սպիտակ ցեղի մերուն — ԱՍՆՀ՝ 50, ՀՍՆՀ՝ 50, ՎՍՆՀ՝ 100:

Հանձնարարել կուսակցութիւնի շրջկոմներին և շրջգործկոմներին՝ սխտեմատիկ կերպով ստուգել ցեղային Ֆերմաների աշխատանքները (կազմը, հաշվառ, գրանցում, ցեղ, մատերիալ և այլն), ամրացնելով նրանց զոտանասնաբուծանքով:

7. կուսակցական և հողային որդանների կարևորագույն խրնդիրը պետք է դառնա որինակելի կերպով անցկացնել լնթացիկ բեղմնավորման կամպանիան, ստերջութիւնը հասցնել նվազագույն չափի և աղիլի լայնացնել անասունների ցեղը: Պահանջը գտնում է, վոր հենց այս տարի ամեն մի գլուխխորհուրդ ու կոլտնտեսութիւն պետք է կզ անասունների գլխաքանակն ապահովի լայնագույն արտադրողներով: Ամեն մի կոլտնտեսութիւն պետք է իր պատիվը համարի ունենալ ցեղային արտադրողներ՝ իր անասնաբուծական հոտի համար: Գլուխխորհուրդները բոլոր գլուղերում մենատնտեսների ամեն մի 25-30 տնտեսութիւնի համար պետք է կազմակերպեն արտադրողների միատեղ պահելը կամ նրա պահելը հանձնեն մի տնտեսութիւն՝ տարով նրան արտոնութիւններ:

Անասնապահական խորհանտեսութիւնների գիրկատրներին՝ առանձնացնել անհրաժեշտ քանակութիւնը ցեղային արտադրողներ՝ խորհանտեսութիւնների շրջապատի վոլտնտեսութիւններին ու գլուղերի կոլտնտեսականների ու մենատնտեսների հոտերի կզ անասունների ապասարկելու համար: Արտադրողների քանա-

Վեր շատացնելու և նրանց վորակը բարելավելու համար 1934 թվ. վին կազմակերպել լավագույն արջառների ու հովառակների ցեղուցման բազմացում (ԱՍՈՂ՝ 5-100 արջառ, 200 հովառակ, ՀՍՈՂ՝ 2-850 արջառ, 150 հովառակ, ՎՍՈՂ՝ 6-100 արջառ, 150 հովառակ): Անդրժողովխորհրդն ու հանրապետութժյունների ժողովումխորհները 10-որյա ժամկետում պետք է վորոչում մշակեն արտադրողների աճեցումը խրախուսելու և խթանելու միջոցառումների մասին:

8. Անդրկովկասում անասնապահությունը զարգացնելու կարևորագույն խնդիրն է նրա կերային բազայի ընդլայնումն ու բարելավումը: Պլենումը հանձնարարում է ԱՍՖՈՂ ժողովումխորհին տասնորյա ժամկետում վորոչել 1934 թ. խոտհարքի տարածությունը, բերքատվությունն ու ընդհանուր հարքն ըստ հանրապետութժյունների, ինչպես և սիրտացման պլանը:

1935 թվին ցանովի խոտերի ցանքն ԱՍՖՈՂ հասցնել 80.000 հեկտարի, վորի համար հենց այժմ կորտնտեսություններում ու մենատնտեսություններում սերմացու կերախոտերի համար զրադեցնել 15.840 հեկտար (ԱՍՈՂ՝ 5.300 հեկտար վելի համար, 2.500 հեկտար՝ կապույտ առվույտի համար: Վրաստանում վելի համար՝ 1.613 հեկտար, սիսեռի՝ 1.570, կապույտ առվույտի՝ 500 հեկտար և յերեքնուկի՝ 41 հեկտար և ևսպարցիտի 206 հեկտար, ՀՍՈՂ՝ վելիկի — 1.500 հեկտար, ևսպարցիտի և կապույտ առվույտ — 2.000 հեկտար):

Պարտավորեցնել անասնապահական և հացահատիկային բոլոր խորհանտեսություններին՝ առանձնացնել խոտի հատուկ հցղամասեր սերմացուի համար այն չափերով, վոր ապահովվի սեփական արահանջը, նույնպես և մերձակա գյուղեր իու կորտնտեսությունների պահանջը: Հոգրածինները, խորհանտեսությունների և ՄՏԿ գիրեկորները պետք է հատուկ պահպանություն ու վերահսկողություն կազմակերպեն սերմացույի համար զրադեցված կերախոտերի տարածությունների նկատմամբ: Անդրժողովումխորհը պետք է միջոցներ մշակի ու հրատարակի կերախոտերի սերմ հանձնելը խթանելու համար: Խնդրել ԽՍՀՄ ժողովումխորհին՝ կապույտ առվույտի ու յերեքնուկի սերմերի զարգացումը խթանող արտոնությունները տարածել և ևսպարցիտի վրա:

Հանձնարարել ԱՍՈՂ Հոգժողովումատին միամսյա ժամկետում մշակել և ներկայացնել ԱՍՖՈՂ ժողովումխորհին ի հաստատություն կերային հողամասերը հետազայում ընդլայնելու և հետազայում ցանքատիխություն մտցնելու պրակտիկ միջոցառումները:

9. Անդրհոգժողովումատին, հանրապետությունների հոգժողովումատների հետ միասին՝ մի ամիս ժամկետում մշակել միջոցառումներ՝ յեղիպտացորենը խողարուձական և ապրանքաթռչնա

բուձական չրջաններում արմատացնելու համար (ԱՍՈՂ, ՀՍՈՂ) և աշխատանքներ կատարել անարժեք հողերը (ճահիճներ, թրփուտներ, անպետք ընկած հողադաշտեր և այլն) յուրացնելու համար:

Անդրհոգժողովումատին և Վրաստանի Հոգժողովումատին. — Կորիեղայի յուրացման պլանը մշակելիս՝ նախատեսել կերի համարատասխան բազայի կազմակերպում ինչպես Մինդրեխայի «Մեջեդո» անասնապահների քվոդ անասուններին ապահովելու, նույնպես և անասնաբուձության վաղահաս ճյուղերի և խոչորյեղջյուրավոր անասունների զարգացման համար:

10. Սկսած ընթացիկ տարվանից, մի շարք տարիների ընթացքում (3-4 տարի) ամառային և ձմեռային արոտավայրերն ամրացնել կորտնտեսություններին, կորտնտեսային ապրանքային Ֆերմաներին և գյուղխորհուրդներին, սահմանելով միաժամանակ ոգուովողների համար ազրո — գոտանասնաբուձատրոտային կանոններ, կազմակերպելով ընթացիկ տարում իսկ արոտավայրերի և խոտհարքների լավացման աշխատանքները (քարեր ժողովելը, պալքար մոլախոտերի և վրաստակար բուսականության դեմ, ջուր տալու տեղեր պատրաստելու և այլն):

Հանրապետությունների ժողովումխորհներին. — Վերականգնել 1934 թվի աշանսար — զարնանային անցողիկ վոչխարի արոտտեղերի համար անհրաժեշտ տարածություններ (այժմ հերկված), նույնպես և խոտահարքներ և արոտավայրեր: Առաջարկել Անդրհոգժողովումատին ներկայացնել 1934 թ. աշանացանի պլանն անցողիկ արոտտեղերի վերականգնման հաշվառումով: Հանրապետությունների հոգժողովումատներին. — ապահովել խոտի անձեռնմխելի ապահովագրական Փոնդ տեղծելը՝ վոչխարների ձմեռելու տեղերում: Հարց դեել ԽՍՀՄ ժողովումխորհի առաջ՝ արոտավայրերի վարձկալության վճարումների բոլոր յեկամուտները թողնել արոտավայրերը լավացնելու աշխատանքների համար:

11. Անդրհոգժողովումատին և հանրապետությունների հոգժողովումատներին և անասուններ քելու ճանապարհների չրջանների չրդարձկոմներին և չրջկոմներին. — լիովին կարգի բերել (կամուրջները, պարարտացնելու տարածությունները, ջուր տալու տեղերը) անասունները քելու հետևյալ ճանապարհները. Յելլախ — Շուչի — Լիսազորսի — Քիրս — Իտիսու. Յելլախ — Թարթառ — Վանկլու — Քրզասան. Մամուխ — Գյանջա — Դաստաֆուր — Խալ-Բուլախ — Մոտախար. Ղադախ — Դիլիջան — Միսխանա. Շիրակի — Թիֆլիս — Մանգլիս — Բողզանովկա — Ախալքալաբ:

1934 թվին ախարուել Մթա — Տուչեթի (ՎՍՈՂ), Չաքաթալա — Կախի (ԱՍՈՂ) ճանապարհների կառուցումը, նոր արոտային մասիվներ յուրացնելու համար:

Վրաստանի Ժողովրդի խորհուրդին — կազմակերպել Դուռնի-թիւ-
նեթի ճանապարհի հետախուզական աշխատանքները:

12. Մասնանշնելով անասնաբուժական շենքերի կառուցման
անբավարար ընթացքը կոլտնտեսութուններում և խորհրդատեսու-
թյուններում, ինչպես և շրջանային գոտանասնաբուժական հիմ-
նարկութունները (գոտկայաններ, շրջկայաններ, ամբուլատորիա-
ներ) պլենումն առաջարկում է Անդրհողժողովրդատնի և հանրա-
պետութունների հողժողովատններին, կուսակցության շրջկոմ-
ներին, շրջգործկոմներին՝ միջոցներ ձեռք առնել այն արագաց-
նելու և լավացնելու համար, ապահովել շինարարությունը նա-
խագծելով, ժամանակին ընտրելով և հատկացնելով տեղեր, ամե-
նոր չա հակուղությամբ և անխնիկական ղեկավարությամբ, գլուխ
բերելով տեղական շինանյութերի առավելագույն ոգտադործու-
մը՝ կառուցման համար:

Անդրերկրամի բյուրոյին. — Մինչև 1934 թվի վերջը ջններ
և հաստատել շինարարության պլանը և նշել միջոցառումներ՝ դե-
ֆիցիտային շինանյութերով նրան ապահովելու համար:

13. Անասնապահության վերելքը պահանջում է վճռական
կերպով ուժեղացնել պայքարն անասունների համաճարակի դեմ
և անասնաբուժա - պրոֆիլիտիկ աշխատանքների կազմակեր-
պում: Սակայն անասնաբուժության մեջ տեղի ունեցած վնասա-
բարության փաստերի, նույնպես և հողային մարմինների անբա-
վարար աշխատանքի հետևանքով, դեռևս տեղի ունի անասուն-
ների անասնաբուժական վատ սպասարկում: Պլենումն առաջար-
կում է հանրապետութուններին կենտրոններին և հողժողովատ-
ներին՝ 1934-1935 տարվա ընթացքում, լիովին համալրել շրջան-
ները և խոչոր կոլտնտեսական Փերմաներն անասնաբուժներով և
կրտսեր անասնաբուժական անձնակազմով: Հողժողովատների
ուպերատիվ դիրտոցության տակ առնել անասունների առանձին
տեսակների հիմնական հիվանդութունները (վոչխարների ծաղի-
կը, խոզերի ժանտախար, սապ, սիրիբախտը, ինֆեկցիոն միժե-
ցում, մատղաշների հիվանդութունները և այլն), գործադրելով
ձափալուն միջոցառումներ նրանց կանխելու համար: Ստուգել
պահպանման կարանտինային կայանների անասնաբուժական անձ-
նակազմը, համալրելով նրանց վորակավոր բուժկադրերով և լա-
վացնելով աշխատանքը:

Կազմակերպել Տարախմելայի կենսաբանական կոմբինա-
տում անհրաժեշտ քանակությամբ պրեպարատների արտադրու-
թյունը (չիճուկներ խոզերի և խոչոր յեղջյուրափոր անասուննե-
րի ժանտախարի դեմ և այլն) անասունների համաճարակները կան-
խելու աշխատանքների համար, նշելով 1935 թվի պլաններում
բիոկոմբինատի վերակառուցումը, ընդլայնումն ու աշխատանքի
լավացումը:

14. Համկոմկուսի (բ) Անդրերկրամի պլենումը նշում է, վոր
հաճախ անասնապահության ընդհանուր վերելքի մասին, ընդհա-
նուր խոսակցություններ ունենալուց, բացակայում է գլխաքանա-
կի լավագույն պահպանումը, խնամքը և գլխաքանակի կերակրու-
մըն՝ անասնաբուժական անասնաբուժական միջոցառումներ
անցկացնելու կոնկրետ աշխատանքը: Մի շարք խորհրդատեսու-
թյուններում և կոլտնտեսութուններում անասնաբուժան-
րում, կոլտնտեսներում, խոզանոցներում, վոչխարանոցում,
դեռևս տեղի ունի անթուրյատրելի և անխառնախառիա,
անատունները մաքուր պահելու համար, չկա տարրական
հողատարութուն դեպի կոլտնտեսության և խորհրդատեսության
անասունները, խնամքտ վերաբերմունք դեպի կոլտնտեսության
յեվ խորհրդատեսության անասունները: Համկոմկուսի (բ)

Անդրերկրայան Յերկրային Կոմիտեն պահանջում է
շրջկոմներից, քաղբաժիններից և հողմարմիններից՝ կազմակեր-
պել և զլիավորել կոլտնտեսական անասնապահության լավա-
գույն մարդկանց պայքարը հանուն անասնապահության նոր,
սոցիալիստական կուլտուրայի (շենքերի և անասունների սիտե-
մատիկաբար մաքրելը, շենքերի ուղափոխությունը և ախտահա-
նումը, ախտները, բխնալը, անասնաբուժական դեղատներ ձեռք
բերելը, մատղաշների առողջապահիկ պաշտպանումը, կերակրե-
լու կանոնների և նորմաների պահպանումը և այլն), հանրապե-
տությունների Ժողովրդի խորհուրդին. — սահմանել որեքի կարգով
անասնապահության նկատմամբ մի շարք ազրոկանոններ և դա-
տական պատասխանատվութուն՝ նրանց չկատարելու համար:
Պարտադրել կոլտնտեսական սարանքային Փերմաների աշխատա-
կիցներին (բրիգադեր, կիթոլ, հորթապան, անասնապահ), տիրա-
պետել գոտեսիմինիումին և 1934 թ. հոկտեմբեր - դեկտեմբե-
րից վոչ ուչ սոցտեսխընուցություն տալ գոովկամինիումից:

Ձիու, սիլոսի, մատղաշների և այլնի շեֆ հանդիսացող կոմ-
բերիտական կադրակերպությունները պետք է ցույց տան անաս-
նապահության բարձր կուլտուրայի կազմակերպման որինակ և
ներս վերելքը կազմակերպելու աշխատանքի նմուշներ:

15. Նշելով հողային մարմինների վերակառուցման թույլ
ընթացքը և շրջգործկոմների հողբաժիններին կից անասնակտոր-
ների և տեղամասերի անասնաբուժական ցանցի կազմակերպման
ձգձգումը, Անդրերկրամի պլենումն առաջարկում է հանրապետու-
թյունների կենտրոններին՝ հուլիսի մեկից վոչ ուչ վերջացնել
անասնապահության սեկտորների և շրջանների տեղամասերում
գոտցանցի կազմակերպումը բոլոր շրջաններում, նույնպես և վե-
րանայել անասնապահական շրջանների շրջանային հողբաժինների
և բոլոր շրջաններում անասնապահական սեկտորների ղեկավար
աշխատակիցների կազմը՝ ստուգված կուսակցական և խորհրդա-

ինն աշխատակիցներով նրանց ամրացնելու տեսանկյունով, վորոնք գործնականում ընդունակ են կենսապայմաններում կուսակցութեան 17-րդ համադրումարի վորոշումներն անասնապահական մասին: Մոբիլիզացիայի յենթարկել 50 մարդուց վոչ պակաս (այդ թվում Ագրքեջանում՝ 18, Վրաստանում՝ 18 և Հայաստանում՝ 14) խոշոր աշխատողներ և Անդրկովկասյան ու հանրապետական բարձրագույն գյուղատնտեսական կոմունիստական կադրուցները 1934 թ. ավարտողների 50 տոկոսն անասնապահական շրջանները, ՄՏԿ և խորհրդանոսություններն աշխատանքի ուղարկելու համար: Մինչև ոգոտոսի 13-ն ուղարկել կենտրոնական սպարտաներից և իրենց մասնագիտությունը չաշխատողներից շրջաններում աշխատելու՝ ԱՄՍՀ-ում—գոտեխնիկներ՝ 15, անասնաբուժեր և անասնաբուժակներ՝ 25, ՎՄՍՀՄ-ում—գոտեխնիկներ՝ 15, անասնաբուժեր և անասնաբուժակներ՝ 20, ՀՄՍՀ-ում—գոտեխնիկներ՝ 10, անասնաբուժեր և անասնաբուժակներ՝ 15: 1934 թվին անասնաբուժական ինստիտուտները և հանրապետություններին գյուղատնտեսական ինստիտուտների ֆակուլտետները, անասնապահական և անասնաբուժական կոմունիստական ավարտողների վոչ կոնտինգենտն անմիջականորեն ուղարկել աշխատելու կոլտնտեսական սպարանքային ֆերմաներն ու խորհրդային անտեսությունները, ջիթոցներով, վոր նրանք նստին սպարտաներում: Մահմանել, վոր շրջաններում աշխատող գոտանասնապետների անձնակազմի աշխատավարձը ցածր չպիտի լինի կենտրոնական սպարտաներում աշխատող մասնագետների աշխատավարձից:

16. Համկոմկուսի (բ) Անդրյերկոմի պլենումը պարտադրում և շրջկոմիտեների քարտուղարներին և շրջգործկոմների նախագահներին՝ ցույց տալ գոտանասնաբուժական անձնակազմին ամեն տեսակի ոգոտություն աշխատանքում, միճուկանորեն վերացնելով նրան սխալ ոգոտադրոթելու բոլոր փորձերը (արտադրությունից կտրելը, կանցելյար չչինայով բեռնավորելը և այլն): Կուսակցական և խորհրդային մարմինները պիտի ստեղծեն գոտեխնիկներ և անասնաբուժական աշխատակիցների համար՝ շրջաններում աշխատելու բոլոր պայմանները (փոխադրություն միջոցներ, աշխատավարձը ժամանակին տալը, մատակարարում և այլն) և բարձրացնեն նրանց արտադրական ակտիվությունն ու բոլոր գոտեխնիկական և անասնաբուժական միջոցառումները ժամանակին կատարելու պատասխանատվությունը: Հանձնարարել Անդրյերկոմի բյուրոյին և Անդրօղկոմխորհին՝ մշակել գոտանասնաբուժական անձնակազմի մատակարարումը լավացնելու հարցը:

17. Համկոմկուսի (բ) Անդրյերկոմի պլենումն անրավարար է համարում ԱՍՅՍՀ անասնապահությունից գիտա - հետազոտական աշխատանքի գրույթը, վոր արտահայտվում է գիտական աշխատանքն անասնապահությունից դարձագման հերթական կոնկրետ

ինստիտուտներից կտրականապես հետ մնալու մեջ: Գիտա - հետախուզական աշխատանքն արտադրությունը մոտեցնելու և նրա բավացման համար վերակազմել Անդր. անասնապահական գիտական ինստիտուտը և ստեղծել հանրապետություններում ինքնուրույն անասնապահությունից կոմպլեքսային գիտա - հետազոտական ինստիտուտներ: Գիտա - հետազոտական կազմակերպությունների ամբողջ աշխատանքը պետք է յենթարկված լինի մասոդաշխարհի պահպանման և ճիշտ դաստիարակելու կոնկրետ ինստիտուտներին, գրվ խաբանակի աճին, անասունների առանձին տեսակների վորակական հատկանիշներին (ցեղի լավացման, կաթնատվությունը բարձրացնելու, բուրբը խուզելու և այլն):

18. Անդրյերկոմի պլենումը նշում է, վոր մի շարք շրջաններում տեղի ունի սպարանքային բնույթ չունեցող կոլտնտեսական սպարանքային ֆերմաների կազմակերպում, առանց նրանց բավարար չափով ստուգելու: Չնայած մասնաշրջան ֆերմաները հայտնաբերելու և գրանցումից հանելու մասին մի քանի անգամ յեղած ցուցմունքներին, այդ աշխատանքն անցնում է անբավարար: Համկոմկուսի (բ) Անդրյերկոմի պլենումը պարտադրում է շրջկոմների քարտուղարներին, շրջգործկոմների նախագահներին և քաղաքախնիքների պետերին՝ ամենակարճ ժամկետում ավարտել այդ աշխատանքը և հատապարտում սպարանքային ֆերմաների գրանցումը թուղարել միայն նրանցից յուրաքանչյուրին մանրա մասնորեն ստուգելուց հետո:

19. Հանձնարարել շրջկոմներին և ՄՏԿ ու խորհրդանոսությունների քաղաքախնիքներին՝ մանրամասնորեն վերանայել խորհրդանոսությունների անասնապահական բրիգադների և կոլտնտեսական սպարանքային ֆերմաների աշխատակիցներին կազմը (ֆերմաների վարիչներ, կիթոցներ, հովիվներ, հորթարածներ և այլն)՝ համալրելով նրանց՝ անասունների զբույժ, հոգատար ինամքն սպահովելու ընդունակ կադրերով: Ստուգել կուսակցական և կոմյերիտական ուժերի դասավորումը խորհրդանոսությունների անասնապահական բրիգադներում և կոլտնտեսական - սպարանքային ֆերմաներում, արտադրություն ուղարկելով լավագույն կոմունիստներին և կոմյերիտականներին՝ անմիջապես անասնանոց և հորթանոց, դարձնելով անասնապահությունից վերելքի աշխատանքը յուրաքանչյուր կոմունիստի և կոմյերիտականի պատվո գործը:

20. Հասարակական վերահսկողությունից կազմակերպման համար գյուղխորհուրդներին կից ստեղծել գոտանասնաբուժախորհուրդների ինստիտուտ (20-25 մենասնտեսներին մեկ գոտանասնաբուժախորհուրդ): Գոտանասնաբուժախորհուրդները հանդիսանում են գյուղխորհուրդների ներկայացուցիչներ՝ իրանց ամրացված տնտեսու-

թյուններում և կազմակերպում են իրենց տեղամասում անասնապահության վերելքի և ամրացման աշխատանքները:

Կազմակերպել բոլոր կոլտնտեսութայուններին կից փորձաձև, անասնապահությունը սիրող և իմացող կոլտնտեսականներից և կոլտնտեսուհիներից անասնապահության վորակի տեսչութայուններ, սահմանելով, վոր աշխուրերը գնահատելու և հաշվելը, ընտանիքի և սարգեւատրումների աշխատանքները, նույնպես և տուգանքներ ու աշխատանքներ դնելը պետք է կատարվեն այդ տեսչութայունների յեղրակացութայամբ:

21. Պլենումը կուսակցութայան շրջումների և ՄՏԿ ու խորհրդատեսութայունների քաղաքաժինների հատուկ ուշադրութայունն է հրավիրում անասնապահական կոլտնտեսութայուններում աշխատանքի կազմակերպման վրա և առաջարկում է. ամրացնել անասնապահական բրիգադները, վերացնել դիմացրկութայունը, հոսուութայուն, աշխատանքի վճարման համաարարանը, միացնել անհատական գործարքայութայուն, աշխատանքի վճարումն ուղղակի կախման մեջ դնելով բրիգադայի և յուրաքանչյուր առանձին կոլտնտեսականի աշխատանքի քանակական և վորակական ցուցանիշներից:

Լախորեն արմատացնել դրամական պարգեւատրման պրակտիկան աշխատանքատեսութայունների նկատմամբ, փորտնը անասնապահութայան համար միջոց պայքարում լրամատչելն արինակներ են ցույց տալիս, կիրառելով տուգանքի և պատժի աշխատանքներ աշխատանքատեսականների նկատմամբ, փորտնը իրենց վատ աշխատանքով սխառ են հատցնում անասնապահութայամբ:

22. Կլիմայական պայմանների կապակցութայամբ կարուն հացահատիկային բազայով շապահույթում լեռնային և նախալեռնային շրջաններում (յենթարկայան և ալպյան գոտի) կաթնատու անասնապահութայունն արագութայամբ զարգացնելու համար, ինչպես և շվեցարական պանիր արտադրելու գործում նրանց նշանակութայունը հաշվի առնելով, հանձնարարել համկոմկուսի (բ) Անդրրյերկոմի բյուրոյին, այդ շրջանների անասնապահութայան և հացահատիկների մշակումով չգրադվող տեղափոխի վոչխարաբուծական շրջանները պարենային հացահատիկով և համակենտրոնացված կերանյութով արտադրականապես շահագրգռվելու վերաբերյալ հատուկ միջոցառումներ մշակել:

23. Պլենումն անհրաժեշտ է գտնում յուղ և պանիր պատրաստող գործարանների աշխատանքը վերակառուցել աշխատանքի հաշվով, վոր նրանք իրենց հումութային բազայի և իրենց գործունեյութայան շրջանների կուլտուրական ամենարդյունավետ կաթնատեսական անասնապահութայան իսկական կազմակերպիչները դառնան: Անհրաժեշտ է վերջ տալ գործարաններն ընդունելութայան և սպարուման նեղ ֆունկցիաների շրջանակներում փակվելու պրակտիկային:

Յուղի և պանրի գործարանները պետք է իրենց գործունեյութայան շրջանում լախորեն կազմակերպեն անասնապահ - անասնաբուժական գիտելիքների պրոպագանդան և գործնականորեն մասնակցեն անասնապահական վերելքի համար հողային որգաններին և կոլտնտեսութայունների կողմից անցկացվող միջոցառումներին (բեղմնավորման կետերի կազմակերպում, կերային խոտերի սերմերի մատակարարում և այլն): Անդրժողովորտը պետք է միջոցներ նշի յուղ-պանիր գործարանների տեխնիկական սարքավորումն ուժեղացնելու համար (տարա, տրանսպորտ, ինվեստար և այլն), ինչպես և անասնամիտերումների պարտքի հարցը ընդի և միջոցներ ձեռք առնի աշխատանքները:

Վորպես փորձ՝ 1934 թվին, յուրաքանչյուր հանրապետութայունում կազմակերպել անասնապահական մեքենակայան, գոտեիակայան, ՄՏԿ որինակով, կենտրոնացնելով նրանում անասնապահութայան պայմաններին հարմար յեկող՝ վորոչ գոտու անասնապահական կոլտնտեսութայունների արտադրական - կազմակերպչական ագրոնոմանաբուժական սպասարկում:

24. Հանձնարարել Անդրրյերկոմի բյուրոյին՝ առանձնապես մշակել անասնապահական խորհատեսութայունների ղեկավարութայան, ինչպես և նրանց ամրապնդման և առողջացնելու միջոցառումների հարցը:

25. Նշելով անասնապահութայան վիճակագրութայան անրավարար գրութայունը, պարտավորեցնել հանրապետութայունների կենտկոմներին և կուսակցութայան շրջումներին՝ Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմի մայիսի 16-ի վորոչման հիման վրա, մի ամպաժամկետում ստուգել ժողովրդա - տնտեսական հաշվառման ստորին որգանները վորակյալ, քաղաքականապես ստուգված աշխատողներով, վորտնը ընդունակ լինեն գյուղատնտեսութայան զարգացման ցուցանիշների հաշվառքի գործն ընդհանրապես և անասնապահութայանն առանձնապես, պատշաճ բարձրութայան վրա դնելու: Ժողովրդա - տնտեսական հաշվառման Անդրկովկասյան վարչութայունը պետք է կազմակերպի անասնապահական տնտեսութայան զարգացման առանձին պրոցեսների հաշվառքը:

26. Անասնապահութայան զարգացման վերաբերյալ 17-րդ համագումարի և կուսակցութայան առաջնորդ ընկ. Ստալինի կողմից դրված ինդիկներն Անդրկովկասի բոլշեվիկներից սպահանջում են գյուղատնտեսութայան աշխատողի մեջ ամբողջ աշխատանքի վորակի վճուական բարելավում, Անդրկովկասի հանրապետութայունների շրջանների (անասնապահական, բամբակային, թեյի, հացահատիկային) յուրաքանչյուր առանձին խմբի անասնապահութայան զարգացման առանձնահատկութայուններից բոլոր սպեցիֆիկ խնդիրները ղեկավարութայամբ ընդգրկելու հմտութայուն: Անդրրյերկոմի պլենումն Անդրբեջանի և Վրաստանի կուսակազմակերպու-

154

1301

Թյունների առաջ խոչոր արդյունավետ անասնապահության, արդյունաբերական վոչխարաբուծության զարգացման և բամբակաբուծության, թեյի, մերձարևադարձային մշակույթների, պտղաբուծության ու խաղողաբուծության զարգացումն անասնապահության վերելքի խնդիրների հետ համորեն զուգորդելու խնդիրն է դնում, վորպես յերկրի դյուղատնտեսության հիմնական ճյուղերից մեկը:

* * *

Համկոմկուսի (բ) Անդրկերկովի պլենումը համոզված է, վոր Անդրկովկասի բոլշևիկները և բոլոր աշխատողները, կուսակցական և անկուսակցական, անասնապահության գործն իրենց ձեռքըն առնելով, տիրապետելով նրա տեխնիկայի մանրամասնություններին, կազմակերպելով մասսաների ստեղծագործական նախաձեռնությունը, ամրացնելով կոլտնտեսություններն ու խորհրդատեսությունները կազմակերպչա - տնտեսական և քաղաքական տեսակետից, ծավալելով պայքարը կուսակցության գծի ծրուծների և կուլակուսության քայքայիչ աշխատանքի դեմ — մարտականորեն կրծվեն կուսակցության առաջնորդ ընկ. Ստալինի ցուցմունքներն իրացնելուն, բոլշևիկյան աշխատանքի որինակներ ցույց կտան և հհասնեն այն բանին, վոր 1934 թիսին ԱՍՖՍՀ-ում անասնապահության վերելքի մեջ բեկման տարի կդառնա, իսկ 2-3 տարվա ընթացքում Անդրկովկասը հզոր, կուլտուրական, խիստ բարձր արդյունավետ սոցիալիստական անասնապահության յերկիր կդառնա:

Հայերենը խմբագրեց Հ. Սարգսյան
Թարգմանեց Ս. Անեմյան
Տեխ. խմբագիր Կ. Թառյանյան

Методбюро ЦК и БК АНП (б)

ЗАДАНИЕ № 9

Для городской сети пар...

338.1
У-70

ТЕМА — „Социалистическое реконструкция сельской местности в Азербайджане“
Парпиздап Баку

2013

